

راهنمای طراحی و فضاهای شهری در ایران

وزارت مسکن و شهرسازی
معاونت شهرسازی و معماری
دبیرخانه شورای عالی شهرسازی و معماری

Ministry of Housing and Urban Development
Urban Planning and Architecture vice-Directorate
Secretariat of the Urban Planning and Architecture Higher Council of Iran

جهانشاه پاکزاد

WWW.RDANESHJOO.IR

راهنمای دارندگو
دانشجویی

Scan with
QR Reader
Application

محقق:

دکترای طراحی شهری

پاکزاد، جهانشاه

همکاران تحقیق:

کارشناس ارشد معماری - دانشجوی طراحی شهری

ترابی، مرضیه

کارشناس ارشد طراحی شهری و معماری

ترکزاده، نغمه

کارشناس ارشد معماری - دانشجوی طراحی شهری

حسینیون، سولماز

کارشناس ارشد معماری

فاروقی، محمد رضا

کارشناس معماری - دانشجوی طراحی شهری

قارابیگی، افسانه

کارشناس ارشد معماری - دانشجوی طراحی شهری

قاسمی، مروارید

طراحی اسکیس‌ها:

دانشجوی کارشناسی ارشد معماری

حبيبی، عباس

گرافیک و صفحه‌آرایی:

دانشجوی کارشناسی ارشد معماری

نادری، نادر

تاپ:

رسولی، معصومه

آماده‌سازی تصاویر:

پاکزاد، پویا

بازخوانی و ویرایش:

کارشناس ارشد معماری

قربانی، هادی

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
ورودی	
۱- ورودی	
۱-۱- توقعات موضوعی از ورودی	۲
۱-۱-۱- تبدیل پذیری	۳
۱-۱-۲- نفوذپذیری	۳
۱-۲- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های ورودی	۶
۱-۲-۱- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های ورودی شهر	۸
۲- ورودی شهر	
۲-۱- توقعات موردی از ورودی شهر	۹
۲-۱-۱- پذیرندگی	۱۲
۲-۱-۲- خوانایی	۱۳
۲-۳- تشخض	۱۴
۲-۲- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های ورودی شهر	۱۵
۲-۳- ضوابط طرح بهسازی و نوسازی شهر	۱۷
۲-۴- توصیه‌های طرح بهسازی و نوسازی شهر	۲۲
۳- ورودی محله	
۳-۱- توقعات موردی از ورودی محله	۲۳
۳-۱-۱- غرب‌گر بودن	۲۴
۳-۱-۲- منحصر به فرد بودن	۲۶
۳-۲- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های ورودی محله	۲۹
۳-۳- ضوابط طرح بهسازی و نوسازی ورودی محله	۳۰
۳-۴- توصیه‌های طرح بهسازی و نوسازی ورودی محله	۳۶
۳-۵- ایده‌های پیشنهادی	۳۷
۴- گره	
۴-۱- توقعات موضوعی از گره	۳۹
۴-۱-۱- سکون	۴۲
۴-۱-۲- تجمع‌پذیری	۴۳
۴-۳- یکپارچگی	۴۴
۴-۲- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های گره	۴۵
۴-۲-۱- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های گره	۴۷
۵- میدان شهری	
۵-۱- توقعات موردی از میدان شهری	۵۰
۵-۱-۱- تعین فضایی	۵۰
۵-۲- سرزندگی	۵۱
۵-۳- اعطاف	۵۲
۵-۴- جلوخان	۵۴
۵-۳-۱- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های گره	۵۵
۵-۴- میدان شهری	۵۷
۶- میدان محلی	
۶-۱- توقعات موردی از میدان محلی	۷۰
۶-۱-۱- آرامش	۷۳
۶-۱-۲- خودمانی بودن	۷۳
۶-۱-۳- دنجی	۷۶
۶-۲- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های میدان محلی	۷۸
۶-۳- ضوابط طرح بهسازی و نوسازی میدان محلی	۸۱
۶-۴- توصیه‌های طرح بهسازی و نوسازی میدان محلی	۸۸
۷- میدان تشریفاتی	
۷-۱- توقعات موردی از میدان تشریفاتی	۹۰
۷-۱-۱- شکوه	۹۰
۷-۱-۲- انتباط	۹۱
۷-۲- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های میدان تشریفاتی	۹۴
۷-۳- ضوابط طرح بهسازی و نوسازی میدان تشریفاتی	۹۶
۷-۴- توصیه‌های طرح بهسازی و نوسازی میدان تشریفاتی	۹۷
۷-۵- میدان تشریفاتی	۱۰۴
۸- فلکه	
۸-۱- توقعات موردی از فلکه	۱۰۶
۸-۱-۱- روان بودن	۱۰۷
۸-۱-۲- تفرق‌پذیری	۱۰۸
۸-۱-۳- ایمنی	۱۰۹
۸-۲- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های فلکه	۱۱۰
۸-۳- ضوابط طرح بهسازی و نوسازی فلکه	۱۱۲
۸-۴- توصیه‌های طرح بهسازی و نوسازی فلکه	۱۱۸
۹- مسیر	
۹-۱- توقعات موضوعی از مسیر	۱۲۰
۹-۱-۱- حضورپذیری	۱۲۸
۹-۱-۲- پویایی	۱۲۸
۹-۲- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های مسیر	۱۳۰
۹-۳- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های مسیر	۱۳۴

فهرست مطالب

۱۰- خیابان شهری	۱۳۵ ..... ۱-۱۰- توقعات مورده از خیابان شهری
۱۰- سرزندگی	۱۴۲ ..... ۱-۱-۱۰- سرزندگی
۱۰- انعطاف	۱۴۶ ..... ۲-۱-۱۰- انعطاف
۱۰- خاطره‌انگیزی	۱۴۷ ..... ۳-۱-۱۰- خاطره‌انگیزی
۱۰- اینمنی	۱۴۹ ..... ۴-۱-۱۰- اینمنی
۱۰- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های خیابانشهری	۱۵۱ ..... ۲-۱-۱۰- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های خیابانشهری
۱۰- ضوابط طرح بهسازی و نوسازی خیابان شهری	۱۵۴ ..... ۳-۱-۱۰- ضوابط طرح بهسازی و نوسازی خیابان شهری
۱۰- توصیه‌های طرح بهسازی و نوسازی خیابان شهری	۱۵۷ ..... ۴-۱-۱۰- توصیه‌های طرح بهسازی و نوسازی خیابان شهری
۱۰- ایده‌های پیشنهادی	۱۷۱ ..... ۵-۱-۱۰- ایده‌های پیشنهادی
۱۱- خیابان عبوری	
۱۱- توقعات مورده از خیابان عبوری	۱۷۳ ..... ۱-۱۱- توقعات مورده از خیابان عبوری
۱۱- روان بودن	۱۷۵ ..... ۱-۱-۱۱- روان بودن
۱۱- اینمنی	۱۷۷ ..... ۲-۱-۱۱- اینمنی
۱۱- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های خیابان عبوری	۱۷۹ ..... ۲-۱-۱۱- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های خیابان عبوری
۱۱- ضوابط طرح بهسازی و نوسازی خیابان عبوری	۱۸۱ ..... ۳-۱-۱۱- ضوابط طرح بهسازی و نوسازی خیابان عبوری
۱۱- توصیه‌های طرح بهسازی و نوسازی خیابان عبوری	۱۹۱ ..... ۴-۱-۱۱- توصیه‌های طرح بهسازی و نوسازی خیابان عبوری
۱۲- بولوار	
۱۲- توقعات مورده از بولوار	۱۹۲ ..... ۱-۱۲- توقعات مورده از بولوار
۱۲- مفرح بودن	۱۹۵ ..... ۱-۱-۱۲- مفرح بودن
۱۲- اینمنی	۱۹۵ ..... ۲-۱-۱۲- اینمنی
۱۲- روان بودن	۱۹۷ ..... ۳-۱-۱۲- روان بودن
۱۲- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های بولوار	۲۰۳ ..... ۲-۱-۱۲- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های بولوار
۱۲- ضوابط طرح بهسازی و نوسازی بولوار	۲۰۶ ..... ۳-۱-۱۲- ضوابط طرح بهسازی و نوسازی بولوار
۱۲- توصیه‌های طرح بهسازی و نوسازی بولوار	۲۲۰ ..... ۴-۱-۱۲- توصیه‌های طرح بهسازی و نوسازی بولوار
۱۳- خیابان محلی	
۱۳- توقعات مورده از خیابان محلی	۲۲۲ ..... ۱-۱۳- توقعات مورده از خیابان محلی
۱۳- آرامش	۲۲۵ ..... ۱-۱-۱۳- آرامش
۱۳- خودمانی بودن	۲۲۵ ..... ۲-۱-۱۳- خودمانی بودن
۱۳- اینمنی	۲۲۹ ..... ۳-۱-۱۳- اینمنی
۱۳- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های خیابان محلی	۲۳۱ ..... ۲-۱-۱۳- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های خیابان محلی
۱۳- خیابان محلی	۲۴۴ ..... ۳-۱-۱۳- خیابان محلی
۱۳- ضوابط طرح بهسازی و نوسازی خیابان محلی	۲۳۷ ..... ۴-۱-۱۳- ضوابط طرح بهسازی و نوسازی خیابان محلی
۱۳- توصیه‌های طرح بهسازی و نوسازی خیابان محلی	۲۴۸ ..... ۵-۱-۱۳- توصیه‌های طرح بهسازی و نوسازی خیابان محلی
۱۳- ایده‌های پیشنهادی	۲۵۰ ..... ۵-۱-۱۳- ایده‌های پیشنهادی
۱۴- گوچه و بن‌بست	
۱۴- توقعات مورده از گوچه و بن‌بست	۲۵۱ ..... ۱-۱۴- توقعات مورده از گوچه و بن‌بست
۱۴- آرامش	۲۵۶ ..... ۱-۱-۱۴- آرامش
۱۴- خودمانی بودن	۲۵۷ ..... ۲-۱-۱۴- خودمانی بودن
۱۴- اینمنی	۲۵۸ ..... ۳-۱-۱۴- اینمنی
لبه آب	
۱۷- لبه آب	۳۵۰ ..... ۱-۱۷- توقعات موضوعی از لبه آب
۱۷- مفرح بودن	۳۵۲ ..... ۱-۱-۱۷- مفرح بودن
۱۷- طراوت	۳۵۳ ..... ۲-۱-۱۷- طراوت
۱۷- فراغت‌بال	۳۵۵ ..... ۳-۱-۱۷- فراغت‌بال
۱۷- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های لبه آب	۳۶۰ ..... ۲-۱-۱۷- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های لبه آب
۱۸- ساحل دریا و دریاچه	
۱۸- توقعات مورده از ساحل دریا و دریاچه	۳۶۲ ..... ۱-۱۸- توقعات مورده از ساحل دریا و دریاچه
۱۸- سرزندگی	۳۶۴ ..... ۱-۱-۱۸- سرزندگی

فهرست مطالب

۴۳۹	- شکوه ۳-۱-۲۲
۴۴۰	- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های پله شهری ...
۴۴۱	- ضوابط طرح بهسازی و نوسازی پله شهری ...
۴۴۶	- توصیه‌های طرح بهسازی و نوسازی پله شهری ..
۴۴۸	۲۳- پله محلی
۴۴۹	- توقعات موردنی از پله محلی ... ۱-۲۳
۴۴۹	- خودمنانی بودن ۱-۱-۲۳
۴۵۰	- حضور پذیری ۲-۱-۲۳
۴۵۱	- آرامش ۳-۱-۲۳
۴۵۲	- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های پله محلی ... ۲-۲۳
۴۵۳	- ضوابط طرح بهسازی و نوسازی پله محلی ... ۳-۲۳
۴۵۸	- توصیه‌های طرح بهسازی و نوسازی پله محلی ... ۴-۲۳
۴۶۰	مأخذ تصاویر
	کتابشناسی
۴۶۷	- انعطاف ۲-۱-۱۸
۴۶۹	- اینمنی ۳-۱-۱۸
۴۷۱	- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های ساحل دریا و دریاچه ... ۲-۱۸
۴۷۳	- ضوابط طرح بهسازی و نوسازی ساحل دریا و دریاچه ... ۳-۱۸
۴۷۴	- توصیه‌های طرح بهسازی و نوسازی ساحل دریا و دریاچه ... ۴-۱۸
۴۷۵	۱۹- کناره رود دائمی
۴۷۶	- توقعات موردنی از کناره رود دائمی ... ۱-۱۹
۴۷۷	- سرزنشگی ۱-۱-۱۹
۴۷۸	- انعطاف ۲-۱-۱۹
۴۷۹	- اینمنی ۳-۱-۱۹
۴۸۰	- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های کناره رود دائمی ... ۲-۱۹
۴۸۱	- ضوابط طرح بهسازی و نوسازی کناره رود دائمی ... ۳-۱۹
۴۸۲	- توصیه‌های طرح بهسازی و نوسازی کناره رود دائمی ... ۴-۱۹
۴۸۳	۲۰- کناره رود فصلی
۴۸۴	- توقعات موردنی از کناره رود فصلی ... ۱-۲۰
۴۸۵	- آرامش ۱-۱-۲۰
۴۸۶	- انطباق‌پذیری ۲-۱-۲۰
۴۸۷	- اینمنی ۳-۱-۲۰
۴۸۸	- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های کناره رود فصلی ... ۲-۲۰
۴۸۹	- ضوابط طرح بهسازی و نوسازی کناره رود فصلی ... ۳-۲۰
۴۹۰	- توصیه‌های طرح بهسازی و نوسازی کناره رود فصلی ... ۴-۲۰
۴۹۱	پله
۴۹۲	- پله ۲۱
۴۹۳	- توقعات موضوعی از پله ۲۱
۴۹۴	- خوش‌نمودن ۱-۱-۲۱
۴۹۵	- القاء سلسنه مرائب ۲-۱-۲۱
۴۹۶	- راحتی ۳-۱-۲۱
۴۹۷	- جدول اهداف، راهبردها و سیاست‌های پله ... ۲-۲۱
۴۹۸	۲۲- پله شهری
۴۹۹	- توقعات موردنی از پله شهری ... ۱-۲۲
۵۰۰	- تجمع‌پذیری ۱-۱-۲۲
۵۰۱	- سرزنشگی ۲-۱-۲۲